

DEN POEZIE V KARLÍNĚ 12. 11. 2025 – ÚVODNÍ SLOVO

Moc nad bezmocí jako zásadní životní úkol

Olga Nytrová

Každý známe skvělé okamžiky, kdy jsme mocni slova, kdy se nám podaří něco neotřele vyjádřit, naskočí nám v myslí skvostné metafory. Může to být v básni, eseji nebo třeba i povídce. Náš plamínek hoří, plane, jsme unešeni, ocitáme se v příjemném tranzu. To je svátek, prazvláštní událost. Básnický obraz se zjeví, přichází odkudsi z podvědomí, co my víme. Pociťujeme úžas, vnímáme nečekaný dar shůry. To jsou ony tvůrčí okamžiky, kdy nastává, tedy začne probíhat určitý **dušezpyt**. Bez něho nic doopravdy nepoznáme a nepokročíme dál. Otevírá se před námi neznámá duševní krajina a my se v ní náhle dokážeme orientovat. Naše inspirace narůstá a umíme chápat nové a nezvyklé souvislosti. Cítíme, že máme duši, ona promlouvá, projevuje se, je plná obraznosti, dokážeme náhle vnímat krásu, umění, vést dialog s lidmi, naslouchat jim. Vychutnáváme nádheru přírody. Pociťujeme radost ze stromů, řeky i zvířat, z oblohy a lesního ticha.

Víme však také, a velmi dobře, co je to **bezmocnost**. **Ta je zákeřná, depresivní. Vnímáme ji**, když se nám nedaří vyjadřovat se neotřele, náhle se nedokážeme hnout z místa, prostě nepřichází inspirace. Připadáme si prázdní, pochybujeme o své hodnotě. V životě se střídá období, kdy jsme plni nápadů, výkonní a věříme si s obdobími neklidu, zmatku, smutku a malomyslnosti. Připadáme si prázdní, spoutaní a k ničemu. **Moc nad bezmocí, to je nesmírně těžký úkol.**

Máme totiž před sebou velký životní úkol a úděl, rozvíjet vědomí vlastní ceny. Nelze propadat malomyslnosti. Už jako dítě si uvědomujeme své já, a všímáme si toho, jak na nás reagují naši vrstevníci i pedagogové, rodiče a prarodiče. Setkáváme se se zlobou, nepochopením, manipulací, ovšem také s láskou, oporou, velkorysostí a bezpečím.

Důležitá je sebedůvěra, cítit se sám se sebou dobře, být v souladu se svým já. Nenechat se zdeptat a ovládnout druhými. Nesmíme být příliš závislí na pocitech a smýšlení ostatních bytostí, ať už jsou bližší nebo vzdálenější, ale rozhodně věřit sami sobě, svému nitru, svému srdci. Je zcela nezbytné věřit vlastní hodnotě a svým obdarováním. Nepodceňovat se, uvědomovat si svou bytostnou hodnotu.

Víte, k naší lidské bytostné cestě patří také bezmoc. Nikoho ten stav nemine, neušetří. Je totiž součástí naší pomíjivé existence. **Neexistuje žádná lidská bytost, která by nepoznala bezmocnost, zoufalství, strach, hrůzu, mrazivost existence.** Ovšem platí, že my můžeme se svou bezmocí zacházet různým efektivním nebo neefektivním způsobem. Tedy například rezignací nebo agresivitou. Nicméně máme i lepší šanci, my svoji bezmoc totiž můžeme kreativně zpracovávat. Buďme aktivní a i naše bezmoc se totiž může stát náhle pro náš život něčím plodným. Mohou se v nás probudit a zajiskřit podněty, o nichž jsme nevěděli, které jsme vůbec neočekávali, naprosto netušili, že vyvstanou. V lidském nitru je skryto mnohé překvapení, mnohdy velmi zakódované.

Existují různé osobní cesty. Když se ukázníme a zaměříme se na hlubší hodnoty, zvolíme určitou míru askeze, totiž neplýtváme svou energií na to, co nemá hlubší smysl a co nás jen odvádí od skutečných hodnot. Vstupujeme do kontaktu se svými sny, tužbami, se skrytými možnostmi. A k tomu pomáhejme i svým bližním, přátelům, spolupracovníkům a rodině. Mějme chuť a touhu spoluutvářet život, vzbuzovat v lidech touhu k tvůrčímu přístupu k životu. Mějme na mysli obecné blaho. Podporujme dobrý řád lidského soužití ve světě.